

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD

No. 11.

Carcara, Wash. Juni. 10, 1894.

Vol. 4

Roser paa Tornestien.

I Haven hist, hvor Gud og Mand maa svede
Den blodig Sved og dermed Marken væde,
Der vager deilig Urten en Livets Bilse
Saa ren og hvid—Guds fromme Vilse.

Paa Høien hist, Golgata den Edens Have,
Der vager Roser frem ved Dødes Grave,
Der gaar en Sti derop fra Jordelivets Jammer
Der finder Vandringsmand et Sovetammer.

Vel mig, om jeg blandt Torne Roser sanker.
Dg fjærer Slav af Korsets haarde Ranker,
Da skal jeg Tornestien gaa med løstet Bænde,
Maar andre falder om, saa skal jeg stande.

Dg gif han Tornesti for Andres Brøde,
Er jeg for god at maalte Torne møde?
Var han en Tornefrans med skarpe Pige,
Hvi skalde jeg da blot paa Roser ligge?

Dg ser jeg ei hans Fodspor til at følge
Igjennem Tornesti og Trængsels Væge,
Er han min Fred, mit Et og Alt i Livet,
Saa er mig Tornesti anvist og givet.

Nu vel, med ham at gaa det er min Vængsel,
Om det gaar dybt i Rødgang, Skam og Trængsel
Det faar dog Udgang god, en salig Hvile
Hvor Engle ljenende imod mig ile.

Om Torne mig da maatte immer saare,
Dg Trængsel altid mig til Fælle saare,
Der vager dog i Ly af Korsets Stamme
En Rose understjøn i Livets Kamme.

At plukke Roser kræves Nøg at høie.
Først Sorg i Sind og derpaa sig fornøie;
Dg deiligst Rose altid stod i Tornehække,
I Skyggen rinder altid stille Bække.

Dg Gud ste Lov, hans Vilse er mig Naade,

Dg hvert et Tornestik skal tjene mig til Naade;
Iuellem Torne kan jeg Roser altid plukke,
Den største Sorg kan mig dog aldrig Himlen lulle.
D. Jonassen.

Forunderligere end et Eventyr.

(Efter F. S. 1885.)

Medens nu Duncan fortsatte sine Sudier, havde han rig Leilighed til at lære det Folks Bildhed og Naahed at kjende, blandt hvilket han vilde arbejde. Vi ville blot anføre et Exempel herpaa. En Dag var man just bleven særdig i Fortet med at spise til Middag, da den Næstkommanderende, der var gaaet ud et Par Minuter i Forveien, kom løbende tilbage og sagde, at en Indianer lige nu var bleven dræbt udenfor Porten. Man gif ud paa Galleriet og saa en Skare Indianere med Bøsser i Hænderene omringe en haarbtsaaret Mand, pludselig ilede to Mænd frem og sloge ham ihjel. Morderen var Høvdingen Begait, der opirret af nogle andre Høvdinge, havde ladet sin Bredde gaa ud over den første Fremmede, han mødte, og efterat have sludt ham lod to af sine Folk slaa ham ihjel. Hans Offer var en Mand fra Dronning Charlotteserne, der arbejdede i Fortet. Efter indianst Skik skalde dennes Høvding nu hevne Drabet paa en af Morderens Folk, og det kunde give Anledning til endeløse Stridigheder.

Næsten værre og fordærligere end Hævntørsten var Overtroen og de religiøse Skikke, hvormed hele deres Liv var gjennembævet. Medicinmændene eller Presterne var en særegen Klasse og meget talrige, næsten en Tiendedel af Folket hørte til dem. De øvede en ubegrændset Indflydelse. Høle Vinteren igjennem var Indvielsen af nye Myndlinger i deres Kunst en Kilde til Beskjæftigelse og Ophidselse for hele Stammen, hvert Parti skalde tage sig af sin Myndling. Partierne vare af tre Slags; Menneskeædere, Hundædere og et tredje, der ikke havde nogen Skik af den Art. Hvert Parti havde atter sine Giendommeligheder, og i Almindelighed vare

8 til 10 Partier beffæstige i Løbet af Vinteren.

Fremgangsmaaden ved disse forskjellige Partiers Indvielses-handlinger er omtrent den samme. Tidlig om Morgenen pleier Discipelen, som uagtet den strænge Kulde er ganske nøgen, at gaa ned til Stranden eller ud paa Klipperne og tage sin Plads foran sin egen Slægts Huse. Han begynder nu at strige og dreie med Hovedet, til en Skare styrter hid og danner en Kreds om ham, hvorpaa de begynder at synge. Høre de til Hundebæderne, bringe de en bød Hund til deres Myndling, som strøg begynder at sønderrive den paa Hundemaner, medens de Tilstedeværende, hele Tiden ledsagede af et strigende Instrument, der antages at være Bolig for en Mand, vedligeholde en hæslig Larm, der veksler mellem en lav Knurren og et højt Hyl. Lidt efter springer den vægne Yngling atter op og indtager en frydende Stilling, idet han strækker sine Arme bagud og stadig svinger sit lange sorte Haar tilbage, og gaar saaledes nogle Fod frem. Skaren giver nogle Aft paa ham, og hver Gang han sætter sig ned, omringe de ham og synge. Efterat dette har været noget ved, springer han pludselig op, fulgt af Skaren, farer ind i hvert Hus, der hører Slægten til, farer op paa Tagene, hele Tiden omhyggelig bevogtet af Skaren. Endelig kommer han ned og trækker sig tilbage til sin Hytte, der er erklæret for hellig ved et Baand af rød Bark, der er hængt op over Døren, og som Ingen maa betræde uden de Indviede, de Andre maa gjætte sig til, hvad der foregaar derinde, ved at høre den afveglende Bansen, Syngen, Raaben, der en Stund uophørlig gaar for sig.

Af dem Alle er Menneskebæderne de mest frygtede. En Morgen, da Duncan hørte en mere end sædvanlig heftig Støi, gik han ud paa Bryllbærnet og saa Skarer af Folk styrte ned til Stranden og kaste sig i Baadene, som gjaldt det Livet. Han fik at vide, at Menneskebæderpartiet havde ikke kunnet finde et Sig at æde, og man ventede, at de vilde gribe den første Levende, de traf paa.

Før Indvielsen maa Vedkommende tilbringe flere Dage alene i Skovene, og man tror, at de der komme i Besiddelse af overnaturlige Gaver. Hele Indvielsesfesten ender med, at Vedkommende maa give alle sine Eiendomme bort ved en storartet Gaveuddeling, ved hvilken Høvdingerne saa Broderparten. Da Ingen saar Lov til at blive indviet, uden han er rig, har dette ikke saa lidt at sige, og derved gjøres baade Høvdinge og Almuen interesserede i at holde deres Overtro og Hedenstab vedlige.

Den første Gang, Duncan var Vidne til denne Ceremoniar en Søndagsmorgen ikke længe efter hans Ankomst. Han havde hørt en besynderlig Larm, som han ei før havde hørt, og var gaaet henimod Byen, da han saa Marsagen dertil. En Mand, hvis Udbannelse som „Indviet“ nu var isærd med at give sine Eiendomme bort. Han gik henimod en fjern Egn af Veiren, og hele Veiren stillede han som en uregjerlig Hest; fag ham var der 15 til 20 Mænd, der alle holdt fast ved et Neb, der var slaaet ham om Livet; det saa ud, som de vilde holde ham tilbage eller hindre ham i at undslippe; hele Tiden gjorde de en forfærdelig Støi paa et særegent Instrument, der

har meget at gjøre med deres overtroiske Skikke. Stroz sluttede et andet Parti sig til dem og stroz efter et tredie, og de lappedes om, hvem der kunde gjøre mest Larm.

Gaveuddeling er et af de eiendommeligste Træk hos Tsimjji'erne baade ved Indvielser, ved Fester, ved Huses Opførelse og andre lignende Veligheder, skjønt denne Skik ikke er eiendommelig for dem alene, men findes hos mange andre Stammer. Formaalet er at erhverve sig Hæder. De Rige saa snart Erstatning for, hvad de have givet bort, værre gaar det de Fattige, naar de have længe sparet sammen og saa give Alt bort, thi Gaverne staa altid i Forhold til Modtagerens Stilling. Duncan fortæller om et Tilfælde, hvor en Høvding paa en Gang gav 480 Tæpper bort, der havde kostet ham over \$2100.

Ved en saadan Velighed ser Veiren livlig ud. Fra Hus til Hus eller paa udspændte Touge hænge store Stykker Bomuldstøi og slagre i Luften; Skind ere naglede fast paa Hæderens Forside, Tæpper og Elsdyrskind fremvises, idet Mænd, især dem, gaa gjennem Byen i en lang Linie; de Bomuldstykker, der have hængt ude i et Døgn, bæres ned til Stranden, rulles op i hele deres Længde og bæres bort af en Mængde Folk, med 3 Alens Afstand imellem dem, til deres nye Eiermænd. Det er en Hæder, man viser Høvdingen, at give det Hele til ham, at han kan uddele det til Andre. Naar en Høvding har flere Gange holdt store Gaveuddelinger, er det hans Ret for Fremtiden kun at være Modtager.

Saaledes var Indianernes daglige Liv, blandt hvilke Duncan skulde virke. Nætterne tilbragtes med forskjellige Forlystelser, især Sang og Dands samt mimiske Forestillinger af Bresterne, der mødte isærte Mæster og Dyreskind. En af de mest yndede Forestillinger var at myrde og dernæst at kalde den Myrdede tilbage igjen. Menneskebæderne sørgebe man for at slaffe sig, som de sønderre i Tilskuernes Paasyn.

Blandt et saadant Folk vilde det ikke være en let Sag at arbejde, saameget mindre som Høvdingerne og Bresterne havde saa store Fordele af Hedenstabet og dets Skikke. De Hvide, der længe havde boet i Fortet og kjendte Indianernes Behøng ved deres gamle Skikke, ryttede paa Hovederne og tvivlede meget paa, om Noget kunde udrettes. Duncan alene vedblev at være tilbidsfuld. Han vidste, at om end den Stærke bebødende bevogter sit Hus, er der dog eu endnu Stærkere, som kan overvinde ham og fratage ham hans Hytte. Guds Ord var det Raaben, han vilde svinge, og han stolede paa dets Kraft til at nedbryde endog saa den stærkeste Befæstning.

Genimod Midten af Juni 1858, da Fiskeiden var forbi, og da de, som vare ude at handle eller jage, vare begyndte at vende hjem, havde Duncan ved stadigt Studium og Samtalem med de Indsøbte gjort et saadant Fremskridt i deres Sprog, at han turde vove offentlig at tiltale dem paa dette. Da han ansaa det for klogeste første Gang at forelæse dem, hvad han vilde sige, havde han ved Hjælp af Nlah skrevet en Tiltale til dem paa Tsimjji, der vel ikke ganske tilfredsstillende ham

men dog var saa god, som man kunde vente sig det.

Hans næste Skridt var at gaa om til alle Overhøvdingerne og bede Enhver af dem om Tilladelse til at bruge deres Hus til at samle Slægten i, og derpaa gif man ind med stor Redebønhed.

Da Dagen kom, var det Regnveir, og da Tiden nærmede sig til Mødet i den første Høvdinges Hus stilledes Regnen ned i Strømme. Ifke desto Mindre vare omtrent 100 Mænd tilstede. Da Duncan nu for første Gang skulde tale under saa usædvanlige Omstændigheder, tabte han et Dieblif Modet, og han tænkte, at det var bedst at bruge Tolk, men Klagh afflog rent ud at tolke for ham, og han maatte da selv tage fat paa at tale i det fremmede Sprog. Efter at have bedet Indianerne om at lukke Døren, knælede han ned og bad Gud om at staa ham bi, dernæst forelæste han dem sin Tiltale. Alle vare meget opmærksomme, og det var tydeligt, at de havde forstaaet det og til en vis Grad agtede paa, hvad der blev sagt. Derpaa bad han dem knæle ned, hvorpaa han bad Gud velsigne den begyndte Gjeruing.

I den næste Høvdinges Hus var Alt i Orden, et Seil var blevet udspændt for Duncan til at staa paa, og en Kasse med en Matte paa anbragt for ham til at sidde paa. Omtrent 150 Personer vare tilstede, og atter vare Alle meget opmærksomme og knælede ned under Bønnen. Saaledes besøgte alle ni Slægter i Stammen. Den venlige Modtagelse, den Omhu, hvormed alle Forberedelser var trufne, og den store Opmærksomhed, hvormed man hørte til, var en Kilde til stor Opmuntring for Missionæren. Tilhørernes Antal vrede mellem 90 og 200. I det Hele var 900 tilstede, hvoriblandt nogle Fremmede fra Nabostammerne. Saaledes havde Herren hørt Duncans Bøn, at: Han, hvem al Magt i Himmel og paa Jord tilhører, vilde lade alle Vanstueligheder forsvinde for hans svage Tjener og bringe et andet længe fremmedgjort Tungemaal ud fra Babels Forvirring til hans velsignede, fjælsopløstende Tjeneste.

Da Missionær Duncan for første Gang forelagde dem Saliggjorelsens Bei og formanede dem til at omvende sig fra deres Synder og søge Forladelse for dem formeddelt Christus, idet han advarede dem for Følgerne, hvis de vægrede sig derved, og forelagde dem det Velsignede i Lydighed mod Evangeliet, var det piensynligt af de Blif, de fastede til hverandre, at man tydelige forstod hans Mening; paa mange Ansigter var Uro det mest betegnende Træk, og i det Hele taget syntes der at være en almindelig Redebønhed til at modtage Budskabet som et Ord, henvendt i lige Grad til deres Samvittighed og Forstand. Det kom maaste af, at det er til en vis Grad stemmende med deres Tro paa et høieste Bæsen.

Tsimji'erne kalde det høieste Bæsen Sjimauyotlakkeh (Høvdingen hifkoppe) og tænke sig ham som en stor Høvding, der er udødelig og vaager over Alt, hvad der gaar for sig blandt Menneffene. Han bliver ofte vred og straffer dem, der forse sig. Efter Døden kommer de Gode op i Himlen og kommer der til Ver, de Onde komme under Jorden og behandles som Slaver. Paa begge Steder vedligeholdes Livet ved Fødemidler. De have ingen Forestilling om, at Gud har skabt Verden, men derimod om hans Styrelse af den moralske

Verdensorden; især i Sygdom paakalder de hans Barmhjertig, hed. Lader han meget Dødt falde i deres Lod, forbitres de og skjælde ham ud for en „stor Slave,“ deres værste Skjælsord.

Nogle saa Dage efter den første Forsamling aflagde Duncan Besøg hos Høvdingerne og forærede dem nogle Smaating som Erkjendligheds gave, hvilket blev meget godt optaget, og som Følge deraf kan det ansees, at en af Høvdingerne tilbød ham sit Hus at holde Skole i. Han havde allerede paabegyndt en liden Skole med et Par smaa Børn, og tog nu med Glæde mod dette Tilbud. Atter gjorde han Besøg hos Høvdingerne og undervirkede dem om, at han næste Mandag vilde aabne Skolen; alle modtog ham med Velvillie og glædede sig over hans Tilbud.

Næste Mandag Morgen kommer Duncan efter Aftale til Høvdingens Hus for at begynde sin nye Gjeruing. Han finder, at Høvdingen og Kone have truffet enhver mulig Foranstaltning. Alt var saa rent og net som muligt. Duncan havde indrettet det saaledes, at Børnene skulde møde om Formiddagen, de Eldre om Eftermiddagen. Der mødte da 26 Børn, Dreng og Piger, alle nette og rene paa En nær, der Vinteren forud havde begyndt sin Oplærelse til Prest, og som Følge deraf i de næste 12 Maanedes kun maatte være iført et Tæppe eller et Skind. Børnene vare alle meget opmærksomme. Hvad de Eldre angaar, da var man meget bange for de mulige Farer ved saaledes at gaa i Skole; kun 15 mødte, og de var hel ængstelig tilmode. Høvdingen og hans Kone var meget ivrige for at lære Noget, de havde besluttet at møde med Børnene, og for at det ikke skulde se underligt ud, sagde de, at det var for at holde Orden.

Den største Vanstuelighed ved Skolegjerningen var, at de andre Høvdinge vare misundelige paa, at Duncan havde givet den førstomtalte Fortrinnet. „Du vil saa Folk nok at undervise, saasnart dit eget Hus bliver færdigt,“ sagde en Høvding til ham. En Anden viste ham med stor Tilfredshed, hvorledes et af de dygtigste Børn havde tegnet Bogstaverne for ham paa et Bræt; han var bestemt paa, at Ingen skulde komme forud for ham i at lære at læse.

I Juli Maaned holdt Duncan en anden offentlig Tiltale, ligesom før i alle Høvdingers Huse. Gjerne havde han gjort det før, men at holde en Prædiken i Tsimjiiproget var et helt Studium, dertil kom, at han ogsaa maatte prædike Engelsk for de Hvide i Fortet. Kun En negtede at knæle med Børnene, Kvuthray, en af de fornemste Prester og Formand for Menneffæderne; den forbitrede Skelen, hvormed han betragtede det Hele, viste, at han saa deri en Fare for sin „Saandtering.“

For at saa bedre Plads besluttede Duncan at opføre en Skolebygning, og de Indsydte vare rede til at hjælpe ham. Træer bleve fældede i Skoven og bragte ned til Stranden, en Lømmerflaade dannedes, som blev seilet hen til Fortet, hvorpaa Lømmeret blev halet op ad den stejle Kyst til det Sted, hvor Skolen skulde staa. Men neppe vare de begyndte derpaa, før en Mand ved den voldsomme Anstrængelse faldt død om. Dette foraarfagede stor Forsærdelse, og Duncan standfede strax Arbeidet og besluttede at ophøre dermed, til Folk

selv forlangte dets Gjenoptagelse. Dette skete allerede nogle Dage efter, men kun et Par Stykker mødte, medens Mange sad i Ørene og saa til. Men da de Første toge fat, sprang hvor Flere til, og Flere og Flere kom til, saa at alt Tømmeret snart var slæbt op til Stedet. Medens Byggearbejdet stod paa, indtraf heldigvis intet Uheld, som kunde vække eller nære Indianernes overtroiske Frygt. Duncan havde bestemt at tælle Huset med Bark og at give det et Barkgulv, men de Indsøbte mente, at i den Henseende burde hans Hus være bedre end deres, de bragte selv Planker dertil, ja toge endog saabaane fra deres egne Sengesteder. Den 17de November var Skolen færdig og forsynet med omtrent 50 Borde og Bænke. Den var bleven anlagt midt i Byen tæt ved Fortet, men i en uheldig Nærhed af Overhøvedingen Begails Hus.

Skolen aabnedes med omtrent 50 Vogne og ligesaa mange Børn, og 4 af de 9 Slægthøvdinge erklærede, at de ikke mere vilde tage Del i de sædvanlige hedenske Skikke, som nu skulde til at begynde. Hver Dag tog Discipleenes Antal til, og Færre og Færre mødte med Ansigterne malede. At Præsterne imidlertid ikke vilde rolig se paa, at deres Indslydelse tog af, er jo rimligt nok, og det varede ikke længe, før de fik nogle Høvdinge til at gjenoptage de hedenske Skikke. Atter og atter traf Duncan paa Præster, bestjæftigede med at indvie nye Disciple, og sjønt de ikke tilsøiede ham nogen Overlast, naar han talte med dem, men snarere syntes at komme sig, var det dog et almindeligt Rygte, at Planer til en afgjort Modstand bleve laget. (Nere.)

Samtalemode i Seattle.

* o *

Det er maaske allerede bekendt for „Heralds“ Læsere, at Præsterne i Parkland, Seattle og Tacoma har holdt maanedelige Samtalemøder i Menighederne for at belære, styrke og opmuntre hverandre i den sælles Tro. Den 22de og 23de Mai havde vi Aftenmøder i Immanuel's Menigheds smukke Kirke i Seattle. Den første Aften blev der talt om Naademidlerne og da især om Sakramenterne, hvad de er, hvorledes de skal bruges og om deres store Nytte. Paa det andet Møde gik man over til at tale om: Hvorfor en Kristen bør slutte sig til en rettroende Menighed. Det blev paapeget, at det var Guds udtrykkelige Vilje, at saa skulde ske, og at vi kunde se af den hellige Historie, at naar nogen blev ombendt, saa heder det, at han lagdes til Menigheden; men tillige at ogsaa det af Gud selv oprettede Embede nemlig Prædikeembedet krævede det, for at det kunde oprettes paa et Sted, forvaltes og vedligeholdes. Men ogsaa den Kristnes Besejnderpligt fordrede det, tillige Samarbejdet i Guds Rige, som var paalagt enhver Kristen, krævede at han maatte slutte sig til en rettroende Stedsmenighed. Thi dersom man ikke sluttede sig sammen til en Menighed, saa kunde ikke den broderlige Bestraffelse, Belærelse, Tugt, Trøst, Formaning o. s. v., som paaligger enhver Kristen udføres. Det er ogsaa enhver Kristens Pligt, at han skal være med og opbygge Guds Rige; thi Kristus sagde til Disciplerne „Gaar bort i al Verden og prædik Evangelium

for al Skabningen!“ Mark 16, 15. Men dette var ikke blot sagt til de første Disciple, men til alle, som høre Kristus til, alle som ved en sand levende Tro er kommet i Samfund med ham. Men om ikke alle Kristne har det Raad at gaa ud som Evangeliet's Prædikanter, saa er de dog ikke fritaget for denne Kristi Befaling, men de skal, ligesom det staar om Kvinderne, som fulgte Jesus, at de tjente ham med sit Gods. Og det kan gøres paa forskellige Maader baade ved at være med at oprette og vedligeholde kristelige Skoler baade for Børn og andre, at de kan blive dygtige til at undervise andre i Guds Ord, og da det ikke blot er Guds Vilje, at de, som er indensfor Faarestien skal opholdes, styrkes og ernæres, men at ogsaa de, som ikke endnu er kommet ind, kan lokkes og drages til Kristus, derfor maa den indre og ydre Mission drives. Men for at den kan drives, maa der Midler til, thi Gud vil, at den skal udføres af Mennesker med Legeme og Sjæl, og som derfor ogsaa maa have sit daglige Brød, og for at det kan ske, at de baade kan udsendes og opholdes, er det nødvendigt, ikke blot at de Kristne slutter sig sammen til Menigheder, men ogsaa at disse Menigheder i Fællesskab arbejder paa at udbanne og udsende Prædikanter og opholde dem, hvor det er nødvendigt.

Man fremhævede ogsaa den store Betsignelse ved at høre til en kristelig Menighed og hvilke store og herlige Skatte og Forjættelser Menigheden var i Besiddelse af, og hvor stor Synd det var, at man ikke hørte til en kristelig Menighed, ja, om ikke denne Foragt for Menigheden var en Synd til Døden.

Maatte Herren velsigne ogsaa disse Vidnesbyrd, som blev afslægt i Menigheden, at de, som tilhører den, mere og mere maa skatte den store Naade, som dem er bevist, at de har en rettroende kristen Menighed iblandt sig, og mere og mere opslammes til at love og takke Herren derfor, men ogsaa til med større Jær at arbejde for Guds Rige, og at de, som endnu ikke er optagne i Menigheden maa saa opladte Dine, saa at de kan se Nødvendigheden og tilføjede Betsignelsen af at tilhøre en rettroende kristelig Menighed.

Tilstede var foruden Stedets Præst, J. J. Kvan, Pastorerne B. Garstad, L. Larsen og undertegnede.

E. Valleskjød.

En Beskrivelse af vor Frelser's Person.

Følgende skal være hentet fra en Haandskrift, som tilhører Lord Kelly og opbevares i hans Bibliotek. Det er en Afskrift af et Originalbrev, som tilhørte Publius Ventulus i Rom, og lyder saaledes:

„Der optræder i disse Dage en Mand af stor Fuldkommenhed ved Navn Jesus Kristus, som endnu lever iblandt os, og som af Hedningerne antages for en Sandhedens Profet, medens hans egne Disciple kalder ham for Guds Søn. Han opvækker de Døde og helbreder alle Slags Sygdomme. Han er en Mand Røn af Udseende, noget over Middelskive, med et Ansigt, som vækker Agtelse, saa at den, som ser ham, baade maa frygte og elske ham. Hans Haar er kastanjebrun,

og ligger glat ned til Ørene, der fra falder det i yppige Bølger nedover Skulderne. Midt paa Hovedet er Haaret delt paa næstkræft Vis. Hans Hænder er glatte og bløde. Hans Ansigt uden Plet eller Rynke, og hans Næse og Mund saaledes dannede, at ingen kan finde noget at udsætte paa dem. Hans Skjæg er af samme Farve som Haaret, ikke meget langt, men krøllet. Udtrykket i hans Ansigt er barnsligt fromt, dog mandigt. Hans Øine er grove, klare og livlige. Naar han dømmes, indgyder han Fragt, naar han formaner er han mild og taler listigt. Hans Tale er behagelig, blandet med Alvor og Bærdighed. Ingen erindrer sig nogenstunde at have seet ham se, men mange har derimod seet ham græde. Hans Begrebsbygning er fuldbendt. Hans Hænder og Arme skjønne. Naar han taler er han simpel og ligefrem, men vis. En Mand, som med sin udmærkede Skjønhed overgaar alle Menneskers Øren.

Sortedøden.

Der er ikke nogen Landeplage, der har hjemstøt Menneskeslægten, som synes at have havt saa forfærdeligt Følger, som den under Navnet *Sortedøden* herjende Pest, der for omtrent 500 Aar siden hjemstogte Asien, Afrika og Europa. Endnu lever Mindet derom, og der er vel neppe Rogen, som ialfald ikke har hørt tale om den. Vi antager derfor, at en Beskrivelse af denne mærkelige historiske Tilbragelse, som vi har taget af det svenske Tidsskrift „Läsning för Folket“, vil være af Interesse; om end Historiefriberne sædvanligt kun forbigaaende omtale denne Farsot, hører den dog til de største Omvæltninger, som har forberedt Europas nuværende Tilstand.

Tiden, der gik forud for Sortedøden, udmærkede sig ved usædvanlige Foreteelser. Udbrud af ildsprudende Bjerge, Jordtjælv, et meget ustadigt Veir, snart usædvanlig Kulde, snart milde Vintre, stærke Storme, Regn, der varede uafbrudt et halvt Aar, efterfulgt af lige langvarig Tørste, stinkende Skaabde, Overbømmelser af Hav og Elve, fleraarig Misvægt, store Tog af Græshopper og Rotter og mangfoldig anden Støde blandt Mennesker og Dyr; alt dette gik forud for Sortedøden og blev ved under den baade i Asien og i Europa.

Man har troet, at alle disse Ulfæf, som indtraf paa denne Tid, havde den samme naturlige Aarsag. En Videnskabsmand ved Navn *Almon* mener, at Jordens Indre i det 14de Aarh. var i større Gjæring end sædvanligt.

Haarde Sygdomme rasede i Begyndelsen af det 14de Aarh. og kan betragtes som Forbud paa den store Pest. Smidertid var det i Aarene 1348—53, at Sortedøden især herjede i den største Del af Europa. Alle de før nævnte Foreteelser viste sig da med fornøjet Kraft. Den 25de Januar 1348 udbrød et Jordtjælv, som med korte Afbrydelser varede i 40 Dage og anrettede store Ulykker i Grækenland, øvre Italien Schweiz Østerrige og Ungarn.

Allerede flere Aar, førend den store Pest brød ud i Europa havde den raset i Asien og saavidt man ved, begyndte

Sygdommen (Aar 1331) i Kina, hvor den skal have bortryffet 13 Miljoner Mennesker. Fra Bagdad spredte den sig (1346) paa to Veje ud, først til Kina, Syd-Rusland og Konstantinopel, og siden til Italien og Frankrige, hvorfra den saa gik over til Spanien, Portugal, Nederlandene, England Tyskland, Schweiz, de Skandinaviske Lande og det nordlige Rusland, men den behøvede 6 til 10 Aar forat hjemstøge hele Europa.

I Italien herjede Farsoten saa stærkt, at der, efter hvad der er opgivet, i Toscana døde den halve Folkemængde, i Siena 70,000, i Venedig 100,000, og i Florents 60,000.

Vi skal give et kort Udbrag af hvad Italieneren *Boccaccio*, som paa den Tid boede i Florents, fortæller om denne mærkelige Tilbragelse.

„Denne Sygdom, siger han, gik ved Berørelse over paa de Sunde. Ja det gik saavidt, at man blev angrebet af Farsoten, om man alene rørte ved Klæderne eller andre Sager, som en Smittet havde brugt eller rørt ved. Nogle var af den Mening, at man bedst kunde undgaa Smitten ved en maadeholden Levemaade. De levede stille fra Andre i Husse, som ikke vare smittede; her fortærede de den kosteligste Mad og fineste Vin, men med stort Maadehold, og opmuntrede hverandre med Musik og anden uskyldig Tidsfordriv, uden at bryde sig om Røden og Døden, som omgav dem. Andre derimod mente, at det bedste Middel mod Sygdommen var at drikke og æde og leve lystigt, at tilfredsstille alle sine Lyster og at se ad den hele Verden, men under alt dette søgte de dog at undgaa al Berørelse med de Syge.

Næsten alle guddommelige og menneskelige Love havde mistet sin Kraft; thi de, som skulde værge om Lov og Ret, var enten syge eller havde ialfald saa liden Hjælp, at de mere kunde opfylde sine Pligter. Enhver fik derfor leve som han lystede. Mange flygtede bort fra Byen, sine Bølliger, Stægt og og Venner, og drog bort til egne eller fremmede Landsteder, som om Guds Bredde, der gennem denne Sygdom vilde straffe Menneskene for deres Synder, ei kunde fiade dem overakt. Men ogsaa mange af disse delte den almindelige Skjebne; ei sjelden maatte de forsmaegte uden Hjælp og Pleie paa samme Maade, som de selv, da de var friske, havde forladt Andre. Der var ingen anden Hjælp for de Syge end den, som de saa medlidende Venner eller Tjenere for Bindings Skyld ydede dem mod en overvæltet stor Betaling. I de lavere Stænder var Forholdet endnu værre. I Tusindtal døde de uden ringeste Pleie og Hjælp. Mange døde paa Gaderne, mange i Husene, uden at Naboverne vidste det, førend Stank'en sagde dem det. Mere af Frygt end af Medlidenskab stæbte man dem saa ud og lagde dem udenfor Dørene; her saa man utallige Lig ligge, men man brød sig ikke mere derom, end naar et Dyr dør. Da Kirkegaardne ei strak til, gravede man store Huler, hvori man kastede store Dynger af Lig. Ei heller Landsbygden forlaanedes, Farsoten herjede ogsaa Landgodserne og Bondgaardene, og her døde Menneskene ogsaa uden mindste Pleie; derfor forsaldt ogsaa Landsfolkets Sæder, de tænkte ikke paa sit daglige Arbeide, men fortærede endog, hvad de eiede, som om Døden skulde

ramme dem den samme Dag; Markens Grøde blev hverken skaret eller indhøstet.

Hvor mange store Paladser, prægtige og fornemme Boliger stod ikke tomme! Hvor mange navnsundige Slægter døde ikke ud, og hvor mange rige Forældre blev ikke nu uden Arvinger!" Saaledes fortæller Beccacio.

Hans Beskrivelse passer landsynlig ogsaa paa alle store Byer under Sortedødens Herjinger. Man ser deraf, at en mørk Fortvivlelse var den herskende Følelse, og at alle ædlere Følelser var uddøde. Det var det forfærdeligste Sörgespil, som Historien havde været Vidne til.

I Frankrige, hvor Farsoten kaldtes den *blaa Død*, blev den store By Marseille næsten aldeles lagt øde. I Paris begravedes i flere Maanedes 500 Personer om Dagen. I England herjede Pesten saaledes, at i London kun en Tiendedel af Befolkningen blev skaaet.

Til Tydskland og Schweiz kom Sygdommen mod Slutningen af 1348. Det siges, at i det første Land døde den sjerde Del, i det sidste en Trediedel af Befolkningen. I Polen og omkringliggende Lande var Udelæggelsen ligesaa stor som i Tydskland. I det ene Land opstod ogsaa under Pesten en grusom Forfølgelse mod Jøderne, da man paastod, at de havde forgiftet Brønden. Ei sjelden blev Jøder ved Pindslær tvungen til at bekynde sig skyldig i det, som de ikke havde gjort. Pave Clemens maatte endelig sætte en Grændse for disse Forfølgelser.

Paa denne Tid fornyede ogsaa Bisterne, Flagellanterne, en religiøs Sekt, sit Uvæsen i Tydskland. De gik nøgne til Midjen, endog i den stærkeste Vinterkulde, og pistede sig, saa at Blodet flød, medens de sang sine Bodssalmer. De udbredte sig i store Skarer til Polen, England og andre Lande og gjorde saaledes Sit til at udbrede Pesten.

Til de skandinaviske Lande kom Smitten fra England, idet et Skib strandede 1348 paa Jylland's Kyst. Hele Besætningen var død af Pesten. De Danske, som gik ombord i Skibet, blev stros smittede, og saaledes udbredte Farsoten sig over hele Danmark. I Jylland skal to Trediedele af Folkemængden være uddød. Paa en Strækning af 7 Mil laa Landet øde i flere Aar.

I Norge var det først Bergen, som blev hjemløst af Pesten. Her var det ogsaa et Skib, der drev ind i Havn, uden Besætning som bragte Pesten med sig. Skibet var lastet med Uldvarer. De, som gik ombord og løssede Lasten, blev stros syge, og Farsotten udbredte sig overalt i Byen. Ikke mindre end 90 Lig skal være jordede paa en Dag. Fra Bergen gik saa Pesten videre til hele det øvrige Land og skaaede hverken Menneſter eller Dyr.

Al alle Landets Biskoper var det alene den gamle Salomon i Oslo, som blev sparet. I Throndhjem døde hele Domkapitlet med Undtagelse af en Kancelli, som siden blev Erkebiskop. Kloistrene led forfærdelig under denne Landplage. Der blev ogsaa en saadan Mangel paa Præster, at man maatte bruge Daglinger paa 18 Aar dertil. Mere end den halve Del af Befolkningen skal være uddød.

Til Island kom Farsotten senere, nemlig i Aaret 1402. Om denne Pest var den samme som Sortedøden, er vanskeligt

at afgjøre. Imidlertid blev al Forbindelse med Norge afbrudt, saa at man paa Island ikke kunde holde Nadder, fordi man ei havde Vin. En ligende Sygdom kom samtidig til Grønland, saa at de norske Kolonier der gik ganske tilgrunde.

Man har flere Sagn om Sortedødens Herjinger i Norge. Saaledes fortælles der, at mange flygtede til den afstedsliggende Justedal i Sogn, efterat man først havde gjort den Overenskomst, at Ingen skulde besøge dem, saalænge som Pesten varede i Sogn. De Breve som vare bestemt dem, skulde lægges under en Sten, Brevstenen. Men ogsaa til Justebalen kom Farsoten og herjede saa forfærdeligt, at der kun blev en liden Pige tilbage. Da der kom Kjør derfra til de nærmeste Sogne, blev man her bange for, at det stod ilde til i Justebalen. Nogle drog da derop og fandt alle Boliger tomme. Paa Hjemveien fik de se en liden Pige, der var ganske soltesty og skjulte sig for dem i Skoven. Edelrig fik de fat paa hende, men hun havde glemt at tale og forstod ikke, hvad man talte til hende. De tog hende med sig hjem, og hun stilled sig vel. Da hun blev ældre, drog hun tilbage til Justebalen, som imedens var blevet befolket; her blev hun gift og boede til sin Død. Hun blev kaldet *Kypen*, og fra hende nedstammer den saakaldte Kypeslæggt, som i mange og lange Tider var anset som Bygdens bedste Folk.

I Hjørnufjord paa Søndmøre døde den hele Befolkning med Undtagelse af en Kvinde. En Tid derefter landede nogle Skotter der, som nedsatte sig paa Gaarden Stendal, og deres Efterkommere udbredte sig over den største Del af Sognet.

Fleere af de Gaarde, hvis Beboere døde, ligger endnu øde den Dag idag eller bruges alene til Beitesmarker, det skal have været Tilfældet med Smødbalen paa Fiskefjeld. Ja, der skal have været Gaarde, som ei alene blev overvojede med Stov, men som aldeles gik ud af Folks Minde. Saaledes skal i gamle Dage en Kongsgaard have ligget paa det Sted i Vardals Prestegjæld, hvor nu Gaarden Mustad staar. Det hændte sig en lang Tid efter Sortedøden, at en Jæger gik sig vild i de store Skove der; som han gik, traf han ganske uventet paa flere gamle Huse. Han gik ind og fandt baade Arbeidsjager og Vaaben, men Alt bedækket af tykt Støv. I de store Lømrøde Senge laa der flere Benrader. Da han saa, at Husene endnu var forsvarlige og den omkringliggende Jord god, huggede han sit Bomærke i Bæggene. Navnet Mustad skal den have faaet af de utallige Mus, som var i Hus.

Og jeg tænker, at de Fleeste af vore Læsere kjender Sagnet om Hedalens Kirke i Balder, hvorledes en Kypeslytter stød en Pil efter Fuglen, men da han hørte en underlig Klang, gik han nærmere og fandt en gammel Kirke, hvis Klokke Pilen havde truffet. Efter den Tids Overtro kastede han Staal over Taget, og hvor det faldt ned, byggede han siden Gaarden Ildjarnstad.

Til Sverige kom Sortedøden (*Digerdøden*) allerede 1348 fra Danmark, og omtrent samtidigt indførtes den fra Norge. Den rasede i hele Riget, saa at mindst en Trediedel af Befolkningen døde. Kong Magnus Smek befalede, at de svenske Undersaatter skulde ydmyge sig for Gud, sky af Synd, faste, bede, give Almisse o. A., men Kongen selv blev ved at

leve i et syndigt, lastefuldt Liv, saa at Folket blev meget misfornøjet, da de troede, at Pesten var en Straf for Kongens Synder.

Den Elendighed, som Sortedøden forarsagede, overgaar al Forestilling. Alene i Vester-gøthland døde 469 Prester og Munk. Paa flere Steder blev de Døde ubegravede, saa at i Stockholm Gaderne var bedækkede med Lig. Paa en Dag skal der her være død 7,000 Personer. Kongens tvende Halvbrødre blev ogsaa et Offer for Pesten; forøvrigt synes det, som om den mere raante de høiere Stænder. At den især rammede de Fattige, kan man forstaa deraf, at Fattigtjenden, som var paalagt i Kong Birgers Tid, efter Sortedøden ei mere behøvedes.

Hele Byer og Stæder uddøde, saa at deres Navn og Beliggenhed næsten glemtes, og Marken blev overvoget med Skov; Vermland blev saa folketomt, at der i lange Tider ei fandtes Naboeer paa flere Miles Afstand; lang Tid efter opdagede man Kirker, der var skjulte i de store Skove. Det var Tilfældet med Ekerhereds Kirke i Vermland. Det hændte sig, at en Bonde en Vaarmorgen gik paa Jagt i en tyk Skov. Da han skød feil, gik han for at lede efter Pilen, som han syntes var faldet ned paa en mosbegroet Klippe; men da han kom nærmere, fik han se, at det var en Kirke, der nu var fringvoget af Tømmerstov.

Der fortælles, at Mennesker blev ofrede levende ligesom i Hedenkæbets Tider, og at tvende Tiggerbørn i Vester-gøthland blev levende begravede, som et Forsoningsoffer. Hele Hereder var øde, og mange Gaarde, som stod øde, tilfaldt Kronen.

(Sluttes)

Altoget mere om vor indre Mission.

(Fortsættelse.)

Da vi allerede har bestjættiget os saameget med Samsundet og dets Pligter ligeoverfor den indre Mission, saa kunde det ikke være urimeligt nu at henvende os til dem, som saaledes skulde hjælpes og støttes af Samsundet, nemlig Missionsmenighederne og Missionspræsterne.

De Menigheder eller Missionspladse, som modtager Hjælp fra Samsundet, har meget let for at komme ind i en urigtig Betragtningssmaaade af sin Stilling og sine Pligter. De kommer saa let til at tænke som saa: Vi er jo bare en Missionsmenighed, vi er saa og fattige, vi kan ikke oprettholde Ordets Embede iblandt os, det faar Synoden gjøre eller ogsaa være Ansvarer for sin Forsømmelse. Nu, heri kan der være meget sandt, og man kunde ikke have saameget at udsætte paa en saadan Tanke, hvis man ikke maatte brydte sig, at mange slaar sig tilro med denne Tanke, støter bare paa Synodens Hjælp og mener, at, siden de ikke kan gjøre noget, saa behøver de næsten ikke anstrenge sig for at gjøre noget for sin Prest. Denne Tænkemaade er ikke kristelig, og den staar baade Missionen og Menigheden. Kristelig er den ikke, fordi den strider ligesom imod Guds Ord, som siger: Den, som undervises i Ordet, skal bese allehaande Gode med den, som ham underviser. Her ser vi jo tydeligt, at det paaligger den Menighed eller

Prædikeplads, som betjenes af Presten, at opholde Presten, og først naar de heri har gjort sit Bedste og ikke er istand til at skaffe det nødvendige tilveie, først da har de efter Guds Ord god Grund til at bede Troesbrødre om Hjælp. Ovennævnte Tænkemaade staar Missionen baade berøvet, at flere Penge blive anvendte paa saadanne Stæder, end der strengt taget behøves, og tillige ved at svække Interessen for Missionen hos dens Venner. Men allermost staar en saadan urigtig Betragtningssmaaade Menigheden selv. Den bliver derved bragt bort fra sin hellige Kristnenpligt, den vænner sig til at agte Guds Ords Prædiken ringe, da den ikke koster dem noget, den opdrager sine Børn og unge Folk i det samme Uvæsen, og Menigheden har meget ondt ved at rive sig løs deraf, efterat den er bleven istand til at klare sig selv. Jamvel er det vel meget sjældent, at alle i en Menighed eller paa et Sted, som betjenes af en Missionsprest, opsatter Sagen paa en saa urigtig Maade. Næsten altid vil man finde Nogle ofte Mange, som ved, hvad Guds Ord kræver af dem i dette Stykke, og disse vil baade selv yde, hvad de kan, og tillige gjøre sit Bedste for at faa alle med herpaa. Saadanne bør takke Gud for den Naade, han har vist dem ved at virke hos dem en renere og klarere Erkendelse af Sandheden, og de bør ogsaa med Flid vedblive at gjøre det Gode uden at blive trætte, saa vil nok deres Bestræbelser krones med Held til Betsignelse baade for dem og Menigheden.

„Men hvad skal vi saa gjøre for at samle Penge til vor Prest?“ spørger maaste en eller anden i en liden Missionsmenighed. Jo, det er jo ikke godt at sige for den, som ikke er paa Stedet. Men ser efter selv. Hvordan bærer I eder ad for at faa sat paa Mad og Klæder for eders Legeme? Thi, at I, trods haarde Tider, endnu ikke har maattet undvære disse nødvendige Ting, fremgaar jo deraf, at I endnu er til.

Giver I nu nøie Agt paa eders Næringssvei og omhyggelig bruger Guds Gaver, saa vil I nok en og anden Gang finde, at I kan lægge tilside noget, meget eller lidt, til Guds Kirkes Bedste. Bærer forvisse om, at detsom alle, som kalde sig Kristne, satte saa megen Pris paa det Livsens Brød og Livsens Vand, vor Herre Jesus Kristus, som de sætter paa de timelige Fornødenheder og Luxusartikler, saa vilde den kristne Kirke altid have Overflod af jordiske Midler til sin Raadighed, og da vilde der neppe gives en Menighed saa liden og fattig, at den ikke uden Andres Hjælp kunde holde baade Prest og Skolelærer. Nu — til saadan Fuldkommenhed kan vi ikke vente at bringe det i nogen Menighed endnu mindre i et helt Samsund; men det bliver alligevel enhver Kristens Pligt at arbejde paa at bringe sig selv op til denne Fuldkommenhed, at han virkelig for Alvor lægger Sind paa ærligt at efterleve Kristi Ord: „Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed (nemlig baade for eder selv og andre), saa skal alle disse Ting (Mad Drikke og Klæder) tillægges eder.“ Hvoraf kommer vel de nuværende haarde Tider og den deraf følgende Nød? Man kan gjætte paa hvilke Grunde, man vil, den egentlige og alt i sig indbefattende Grund dertil er netop den, at der er saa yderst saa, som troer disse Kristi Ord: Søger først Guds Rige, o. s. v. (Mere.)

Alaska.

Det ser ud til, at den norske Synode snart vil kunne begynde en Mission blandt Eskimoerne i Alaska omtrent paa samme Maade, som den driver Indianermissionen i Wittenberg, Wis. Pastor L. O. Brevik er bleven kaldet dertil, og han er nu paa Veien til sin fjerne Arbeidsmark ved Fort Starace, Alaska. Herren ledsage ham og hans Familie paa den lange Rejse og lægge sin Betsignelse til Gjerningen.

Saaledes har da Synoden faaet nok et Jern i Jiben og det paa et meget koldt Sted, forog bestenfor Veringsstrædet og kun lidt søndenfor Pola cirkelen. Gud give, at Kjærligheden til ham og til Hedningernes, udsydelige Sjæle maatte være stærkt nok inden vort Samfund til at holde ogsaa dette Jern gløbende til hans Væge og mange Sjæles Frelse.

Bidrag til Pacific Lutheran University.

- Bed Past. Kvam, Seattle, Wash. fra Signor Herberg. .50
- Bed Past. Farstad fra A. B. Klabo, Starwood Wash. \$1.00
- Einar Tortelsen, Røchland, S. Dak. 5.00
- H. Herbransen, Evansville, Minn. 1.00
- Bed Past. Dolven, fra Skolebørn, Magi Dilsen og May Zerbe, hver 10c 20
- H. C. Lunde, Zumbrota, Minn. 4.00

\$11.70

Parkland, Wash. 9 Juni 1894. T. Larsen, Kasserer.

Betalende Subskribenter.

1894 D. N. Hesten, A. Haldorsen, L. Fennes, T. C. Søtra, Levor Kvarve, Mrs. Timan Gilbertsen, H. Dilsen ved Rev. Smedal, Carl Monsen, H. C. Thved, Ole Nanonsen, Colben Er Dahl, A. Myhre, Simon Andersén, Terje Elleffen, D. D. Nordskog, Gunder Poulsen, Samuel Elleffen, D. N. Tangeland, E. H. Mylie, Erik Ellingsen, W. G. F. Synnes, Ole Christiansen, Mrs. Ingeborg Kirkebo, Rev. J. Waage, Sam. Pedersen, Rasmus Hansen, Mrs. Turine Møller, W. Bernsen, L. J. Suchow, A. Bjørndahl, Rev. S. S. Reque, G. A. Gubbrud, E. Grifsen.

1893 og '94. Rev. R. D. Brandt, Mrs. Ingvold Smith, Fredrik D. Aas, Rev. N. Førde, Mrs. Shager, L. G. Lie, Rev. J. C. Jørgensen, N. D. Nelson, Rev. B. J. Larsen, Anton Knutsen, F. G. Hølfeth, C. Hordnes.

1893. Rev. R. Brandt, W. Hansen, Stina Berg Mrs. Frank Dilsen, Betsen Sundem, Chr. Blichfeldt, Olaus Alfseth.

1894 og '95. T. Johnsen, Rev. J. Lindevold, Rev. B. Mortensen, A. G. Molden, J. Johansen, D. C. Wenger, H. C. Lunde, F. T. Rosdahl, Christian Haaland.

1892, '93, '94. Knut Dyheim.

\$- LUTHERAN -\$
.. UNIVERSITY ..
-:..HERALD..-:
 Postex 50 Cts om Aaret.

Metropolitan

:- Savings :- Bank. :-

— För haldet —

Tacoma Building & Savings Association.

;; S-P-A-R-C-S-A-U-S ;;

(Incorporeret 1887.)

Theaterbygningen Hjør't af 9 og C St.

Aaben daglig fra Kl. 10. til 3.

Tordag fra Kl. 10. til 1. og 6. til 8. Aften.

Indbetalt kapital	\$100,000
P. H. Cassar.	President.
C. W. Enos.	W. President.
Das. Te S. Johnson.	Secretary & Treasurer.
Ole Selvig.	Ass't Cashier.

Directors.

Downer C. J. Stiles, C. W. Griggs, J. W. Anderson
 G. I. Holmes, Theo. Hoamer, Geo. P.
 Eaton, P. H. Cassar, C. W. Enos,
 Das. Te S. Johnson.

6 per ct Rente

Renterne udbetales kvartalsvis i Januar, April, Jule og Oktober. Pengene udblaanes paa længere Tid samt paa maanedlige Betalingsvilkkaar. Anvisninger paa alle Stedri i Europa. De skandinaviske og det tyske Sprog tales.

|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|-|

Ljød. Eiendom i Armour Addition

af Pacific Lutheran University Association

Skolen eier nu selv nogle hundrede Byggetomter ganske nær Bygningen. Jernbauen gaar midt igjennem Armour Addition. Det er særdeles vakte og flette Lotten, som hydes tilsalgs, og enhver, der nu kjøber Eiendom af os, bliver Eier af en sund og værdifuld Byggetomt, og hvad der betales for den, anvendes til at fuldføre Bygningen med. Vi sælger fremdeles for \$100 per Lot, med kontant Betaling. Paa henstand forlanges \$110 per Lot. Saa snart Lotten er betalt, gives Warranty Deed af os.

Vi trænger manae penge til Bygningens Kuldsfrelse endnu. Skriv til Pac Luth University Association, Parkland, Pierce Co. Wash'n.

Hko og Stovler

Til billigste Priser og af beste Sort hos
 S. Olsen, 1109 Tacoma, W., Tacoma.
 Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. „Med med de høie Priser,“ siger S. Olsen. Herald anbefaler paa det bedste.

The Lutheran University Herald.

udkommer to Gange om Maaneden og koster forstudsviis 50 cents per Aar.

Alt, som vedkommer Bladets Redaktion, sendes til N. Christensen—Betaling for Bladet, Bestillinger, Oplysninger o. s. v. sendes herefter til Rev. T. Larsen, Parkland, Pierce County, Washington.

* * *
 Subskribentiamlere faar paa 5 betalende Abonnenter den 6te frit. Send ind straks Benge for en Aargang, 50 Cents.

Entered at the post-office at Tacoma, Wash., as second class matter.